

Zpráva seniora Královéhradeckého seniorátu ČCE

Tomáš Molnár

pro 3. zasedání 50. konventu

Trutnov, 1. listopadu 2025

ZPRÁVA SENIORA KRÁLOVÉHRRADECKÉHO SENIORÁTU ČCE

1. Úvod

Milé sestry, milí bratři,

zpráva, kterou máte před sebou, je bilanční i přechodová. Skoro uzavírá jednu etapu života našeho seniorátu a skoro otevírá novou – vznik spojeného seniorátu, jehož nástupnickým subjektem se stává právě Královéhradecký seniorát ČCE. Zůstává náš název i IČO, ale mění se měřítko, struktura a odpovědnost.

Nejde jen o organizační reformu, ale přejeme si, aby šlo i o duchovní úkol. O proměnu, která se dotýká podstaty našeho bytí jako církve. Naším posláním není uchovat strukturu, nýbrž obnovit smysl – víru jako čin, odpovědnost, solidaritu a živou naději.

2. Seniorátní výbor a plán práce

Seniorátní výbor se v posledních letech scházel pravidelně a nesl jak běžnou agendu, tak přípravu slučování tří seniorátů – Královéhradeckého, Libereckého a Ochranovského. Scházeli jsme se jak prezenčně, tak on-line.

Společná jednání seniorátních výborů Královéhradeckého, Libereckého a Ochranovského probíhala v Turnově (květen 2025) a v Jičíně (září 2025).

Výsledkem je shoda v základních principech:

- nový seniorát bude nástupnickým subjektem KHS,**
- fondy se přetransformují na společné,**
- účetnictví a administrativu sjednotí tým z KHS,**
- senior bude uvolněn na 30 % - 40% úvazku,**
- do konce roku 2026 bude současný seniorátní výbor vizitovat všechny sbory,**
- od roku 2027 proběhne volba nového seniorátního výboru pro rozšířený seniorát.**

Jednání probíhají v dobré atmosféře, s vědomím, že slučování není formalita, ale pokus o novou kvalitu spolupráce.

3. Odbory a společné aktivity

3.1 Odbor mládeže (SOM)

Odbor mládeže znovu ožil. Byl zvolen nový výbor, který připravuje akce i kontakty. Problémem zůstává, že i aktivní mládež se často neúčastní života domovských sborů.

Doba se proměnila – mladí lidé mají přehřel možností, otevřený svět a církevní společenství už není jedinou alternativou, jako bývalo za totality.

Úkolem je proto hledat nové cesty: více spolupráce s lokálními skupinami, důraz na osobní doprovázení a méně poučování. Seniorát by měl mladé lidi brát vážně i tehdy, když se zdá, že oni o něj příliš nestojí.

3.2 VOSA – všeobecný odbor seniorátních aktivit

VOSA je nástupnickým odborem zaniklých POVL a PODR a současně organizuje akce spolu s odborem Vzdělávání výpomocných kazatelů.

Jejím posláním je propojovat duchovní, vzdělávací a rodinnou práci a vytvářet prostor pro setkávání generací.

V minulém roce proběhla dvě hlavní setkání:

- Jičín (jaro 2024) – nízká účast navzdory dobré přípravě,
- Běleč nad Orlicí (podzim 2024) – úspěch, 70 účastníků, otevřená atmosféra, seminář pro výpomocné kazatele vedl prof. Petr Gallus (2024), letos prof. Pavel Hošek (2025).

Zůstává výzvou větší zapojení sborů – některé reagují živě, jiné nejeví zájem.

Do budoucna má být VOSA centrálním fórem seniorátu, ne okrajovou aktivitou.

4. Diakonie a kaplani

Na území seniorátu působí osm středisek Diakonie ČCE, což je, myslíme, v porovnání s jinými senioráty, značný počet.

Je to výsada i závazek. Většina z nich má kaplany z řad našich farářů, kteří spojují duchovní službu, sociální oblast i místní komunitu.

Zkušenost ukazuje, že Diakonie může být živou laboratoří církevní obnovy. Zde se víra stává činem, evangelium konkrétní přítomností. Faráři, kteří vykonávají v Diakonii práci kaplana o ní shodně mluví jako o něčem, co je nabíjí a dává smysl.

Vedle téhle kaplanské služby v Diakonii slouží br. Farář Petr Grendel jako kaplan v nemocnici v Náchodě.

Připomínám, že na území seniorátu leží také tři rekreační střediska, která se mohou znovu propojit s místními sbory, pokud se podaří obnovit přirozený kontakt. V případě Herlíkovic tomu tak je, u Janských Lázní nastal velký útlum, ke kontaktu dochází jen na vyžádání od skupin rekreatantů, vlastním a nezávislým životem žije často zřejmě i Běleč. Farář je předsedou kuratoria a nabízí své služby.

5. Stav sborů

Na základě vyhodnocení dotazníků a jednání lze shrnout:

- **Seniorát má obsazeno přibližně 6,75 kazatelských míst z cca 12, reálně počítáme do budoucna se 7 – 7,5 farářskými místy.**
- **Nouze o kazatele je vážná – starší faráři jsou přetížení, mladí přicházejí zřídka.**
- **Úvazky se často dělí, vznikají svazky a faktické personální unie.**
- **Sbory mají nemalé prostředky z pronájmů, ale chybí lidské kapacity a motivace.**

Vybrané příklady:

- **Trutnov, Dvůr Králové, Semonice – probíhá příprava sloučení (Dohoda o fúzi schvalována ve sborech).**
 - **Náchod a Hronov – perspektivní propojení vázané na Diakonii a nemocniční kaplanskou službu.**
 - **Třebechovice, Černilov, Klášter n. D. – přirozený regionální svazek mimo Hradec Králové.**
 - **Sbory potřebují menší administrativní zátěž a více osobního kontaktu. Síla církve se neměří počtem členů, ale životem víry, který zůstává.**
-

6. Uzly a regionální centra

Společná setkání seniorátních výborů definovala pojem „uzel“ – tedy udržitelné centrum, schopné koordinovat práci více sborů.

Uzel není mocenské centrum, ale živé společenství spolupráce.

Jeho úkolem je:

- nést administrativu a podporu,
- sdílet faráře a prostory,
- vytvářet duchovní a vzdělávací nabídku pro okolí.

Navržené uzly:

- Dvůr Králové – Trutnov – Semonice (prakticky již fungující klášter),
- Náchod – Hronov,
- Vrchlabí – Jilemnice – Křížlice – Libštát (s výhradou – v současnosti možná jiná vůle jednotlivých aktérů, jakou roli v sousboží má Jičín, nevíme...)
- Jablonec n. N. – Liberec – Nové Město p. S.,
- Česká Lípa – Šluknov – Rumburk.

Tyto uzly mají být zárodky budoucí struktury – pružné, realistické, ne svazující.

Vznikají-li další „uzly“ budeme jen rádi, v navrhování jsme již velmi opatrní.

7. Spojování seniorátů

Proces slučování probíhá koordinovaně.

Podle zápisu z Jičína (10. 9. 2025) je nový seniorát společným dílem tří výborů.

Fondy a agendy se slučují, právní rámec je nastaven.

Ochranovský seniorát si ponechá částečnou autonomii, zejména v oblasti duchovní tradice a sborů s bratrským dědictvím.

Naším cílem není vytvořit administrativní kolos, ale prostor pro spolupráci, vzájemnost a rozvoj.

8. Teologický rámec proměny

Nové uspořádání nelze chápat jen organizačně.

Každá změna církevního těla má i duchovní rozměr: znovu si klademe otázku po smyslu víry jako činu.

Víra není únikem z tlaku doby, ale odpovědí na něj.

V čase algoritmů a zkratkovitých řešení je úkolem církve nabízet dlouhodobou a pravdivou odpověď – nikoli útěk, ale výdrž, ovšem nikoli strnulost, ale progres.

Zákon jako etická norma je transcendentní, přesto je na člověku, aby ji naplňoval – nebo nesl odpovědnost za její nenaplnění.

Z tohoto napětí vyrůstá milosrdenství – ne únik, ale Boží vstup do lidské bolesti.

Víra jako čin znamená být přítomen, i když to bolí.

9. Výhled

Seniorát se proměňuje v síť, ne v pyramidu.

Budoucnost církve nebude v moci, ale v spolupráci, laickém zapojení a sdílení.

Potřebujeme méně administrátorů a více pastýřů.

A obnovit radost z víry, která nerezignuje.

10. Závěr

Naše síla není v počtu, ale v pravdivosti.

Církev, která se nebojí slabosti, může být nositelkou naděje i v časech nenadějných.

Děkuji všem, kdo v uplynulém roce nesli odpovědnost, trpělivost i víru.

Děkuji farářům, kurátorům, presbyterům, diaconickým pracovníkům, dobrovolníkům a těm, kdo prostě jen zůstali věrní.

Příloha č. 1 – Desatero pro budoucí seniorát

- 1. Být viditelní a srozumitelní**
 - dávat o sobě vědět v obci, městě i regionu; nejen plakáty a webem, ale především osobní přítomností a přímým kontaktem s lidmi.
- 2. Spojit náboženské srozumění s veřejnou řečí**
 - nebát se mluvit náboženským jazykem, ale zároveň jej překládat do řeči společnosti; víra má co říct i v debatách o spravedlnosti, odpovědnosti, solidaritě.
- 3. Kulturu chápat jako bránu, ne jako cíl**
 - koncerty, festivaly, výstavy či besedy otevírají dveře lidem, kteří by jinak do kostela nepřišli; nejsou samy o sobě smyslem církve, ale mostem k hlubšímu rozhovoru.
- 4. Rozvíjet diakonii a občanskou solidaritu**
 - kde je možné, tam spolupracovat s Diakonií ČCE i s místními neziskovkami; být vidět v pomoci potřebným a slabým – tím se hlásí k jádru evangelia.
- 5. Budovat spolupráci a sdílení**
 - sbory si nemohou dovolit uzavřenost; spolupráce (společné akce, faráři na částečné úvazky, sdílení prostor) je cestou přežití i růstu.
- 6. Udržovat pluralitu a otevřenost uvnitř**
 - sbory mají být místem, kde se vedle sebe snesou lidé různých názorů, generací a tradic; nesmí se stát „kroužkem podobně smýšlejících“.
- 7. Pěstovat duchovní život, ne jen provoz**
 - biblické hodiny, modlitby, duchovní rozhovory, formace dětí i dospělých jsou nezastupitelné; provoz budov a akcí nesmí pohltit duchovní jádro.
- 8. Investovat do mladé generace a rodin**
 - tam, kde je mládež či děti, tam má smysl vkládat čas i finance; jinak sbory zestárnou a zaniknou.
- 9. Nebát se dobrovolnictví a laického vedení**
 - farář není jediný, kdo tvoří sbor; je třeba vytvářet prostor pro laiky, kteří mohou vést biblické skupinky, organizovat akce nebo vést modlitby.
- 10. Myslet regionálně, jednat lokálně**
 - nový seniorát má být fórem spolupráce, sdílení dobrých praxí a podpory slabších sborů; přitom je ale nutné, aby každý sbor zůstal zakotvený v konkrétním místě a pro své okolí čitelný.